

# TRYGG I BÅT

Brannsikkerhet for små- og mellomstore båter



# Trygg i båt med overnattingsmuligheter

**Brannvesenet anbefaler gassvarsler, kullos (CO)-varsler og røykvarsler i båt med overnattingsmuligheter. Propanlekkasje, kullos (CO) forgiftning og brann er reelle farer i båt.**

**«Husk gassvarsler, kullos (CO) varsler og røykvarsler til båten! Det finnes også kombinasjoner av dette»**

## **PROPAN OG GASSVARSLER**

I fritidsbåter benyttes ofte propan til oppvarming, matlaging og kjøleskap. Feil på gassapparater og utstyr, eller feil bruk kan føre til brann, eksplosjon eller kullosforgiftning (CO). Propan er en tung gass som ved en lekkasje legger seg langs gulvet. Ved propanlekkasje er en liten gnist fra det elektriske anlegget nok til at det blir eksplosjon og brann. **Gassvarsler skal monteres lavt!**

Bruker du gass i båten, bør du installere en gassvarsler.

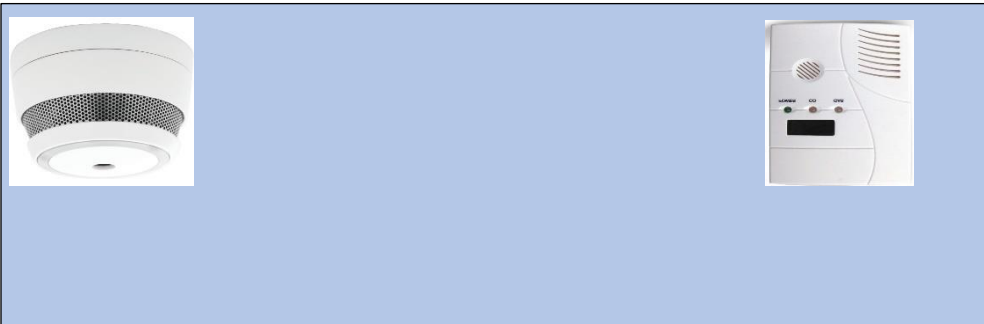
## **FARE FOR KULLOS**

Mange har i tillegg aggregat og dieseldrevet varmeapparat (f.eks Webasto). Den luktfrie gassen kullos (CO) er vanskelig å oppdage, særlig når man sover. Kullos (CO) er en lett gass og ved lekkasje legger den seg oppunder tak/kalesje. Antageligvis er kullosforgiftning den hyppigste dødsårsaken i båt. **Kullosvarsler skal monteres i høyden!**

Bruker du aggregat og/eller dieseldrevet varme apparat, bør du montere en kullos (CO)-varsler.

## **RØYKVARSLER**

Røykvarsler redder liv. Sørg for å ha fungerende røykvarsler hvis du skal overnatte i båt. Test jevnlig og bytt batteri ved innledningen til båtsesongen. Kanskje er det også på tide å bytte den gamle røykvarsleren med en ny? Tenk igjennom hvordan en brann kan utvikle seg og hva du skal gjøre dersom det brenner, både når du er ute på sjøen og i gjestehavna. En multialarm er et godt alternativ i en litt mindre båt, men i en typisk bobåt vil det være tryggere å sette opp separate alarmer for ulike formål; gass, røyk og kullos (CO). Det er uansett en liten investering for en sikker sesong.



# Trygg bruk av propan i båten

Det brukes mye gass i både små og større fritidsbåter. Bruk og oppbevaring av gass krever forsiktighet. Propan synker ned i bunnen av båten, dersom det oppstår lekkasje.

## Dette gjør du for å unngå lekkasje av propan:

- Propananlegg, koke- og varmeapparater må installeres, kontrolleres og repareres av fagfolk.
- Sjekk selv rør og koblinger regelmessig.
- Les bruksanvisningen før nytt utstyr tas i bruk og flasker byttes.
- Vær oppmerksom på at maks tillatt lengde på gasslange er kun 1,2 meter i båt. Denne lengden er tillatt mellom flaske og rør, og igjen tillat fra rør til gassapparatet.
- Fleksibel, armert stålslange godkjent for gass kan erstatte kobberrør og stålrør.
- Gassbeholdningen skal maksimalt være 22 kg.
- Steng alle utløp for drivstoff, gass eller olje når turen er avsluttet.

## VED KJØP AV UTSTYR

Det er produsent, importør og forhandler som har ansvar for at utstyret er produsert i henhold til regelverket og at det er trygt å bruke. Utstyret skal være CE-merket, og det skal følge med advarselsmerking og brukerveiledning på norsk. Sett deg godt inn i hvordan utstyret skal brukes og vedlikeholdes, og hvilke begrensninger som gjelder.

## Tips for å unngå brann i båt

- Sjekk at elektriske apparater er i god stand og brukes på riktig måte
- Elektriske apparater for innendørs bruk må ikke brukes utendørs
- Sjekk det elektriske anlegget
- Pass særlig på at ledninger ikke er skadet
- Kabel for tilkobling til båthavnas strømforsyning skal være beregnet på utendørs bruk (gummikabel) og være uten skader
- Ildsfarlige væsker må oppbevares i godkjente kanner og sikres mot slingring
- Søl ikke bensin eller olje
- Vær oppmerksom på lekkasjer
- Stopp motoren og slukk sigaretter og åpen flamme før påfylling av drivstoff eller olje
- Steng alle utløp for drivstoff, gass eller olje når turen er avsluttet
- Vurder brannsikkerheten i gjestehavnen
- Gå nøye igjennom båtenes brennstoffanlegg, skift ut slitte og dårlige deler ved behov
- Bruk gass på en trygg måte i båten

**NB! Har du røykvarsler som fungerer og brannslukkingsapparat lett tilgjengelig i båten, kan du slukke små branner før de utvikler seg.**

# Hva hvis det begynner å brenne?

Brann kan oppstå selv om du følger alle gode råd. Ha riktig brannslukkingsutstyr lett tilgjengelig og lær å bruke det. Brann skyldes ofte uhell ved for eksempel bunkring, koking eller service på motoren.

- Små båter skal ha minst ett to kilos- ABC-pulver-brannslukkingsapparat på et lett tilgjengelig sted.
- Hvis det er mulig, bør du stenge av gasstilførselen før du starter å slokke en gassbrann. ABC-pulver-brannslukkingsapparat egner seg også for slokking av brann i elektriske anlegg.
- Et to kilos-apparat blir tømt i løpet av kort tid. Større båter bør ha større eller flere apparater.
- Båter med innenbords bensinmotorer bør ha fast brannslukkingsanlegg, og det kan gjerne også monteres i båter med innenbords dieselmotor. Ved motorstyrke over 120 kW (163 hk) kreves fastmontert anlegg.
- Bruk vann til etterslokking av glør og nedkjøling av varme gjenstander.





## **Dette gjør du ved brann**

- Redde alle som er i fare
- Varsle nødnummer 110
- Slokke dersom du ikke utsetter deg for fare
- Rømme til sikkerhet

Hvilken rekkefølge avhenger av situasjon og om du er i havn eller til sjøs.

# REDNINGSVEST

Mer enn 100 mennesker drukner hvert år i Norge.

**Bruk redningsvest, det redder liv!**

Alle som er i fritidsbåter under åtte meter (26 fot) må ha på seg egnet flyteutstyr, som seilvester, redningsvester, sportsvester, padlevester eller andre former for flyteplagg når båten er i fart.



**Alkohol og båtkjøring hører ikke sammen!**

## Nyttige lenker:

Redningsselskapet: [www.redningsselskapet.no](http://www.redningsselskapet.no)

Sjøfartsdirektoratet: [www.sdir.no/fritidsbat](http://www.sdir.no/fritidsbat)

Sikker hverdag: [www.sikkerhverdag.no](http://www.sikkerhverdag.no)

**VED BRANN OG ULYKKER RING BRANNVESENETS NØDNUMMER**

**1 1 0**



**DRBV.NO**

**Drammensregionens brannvesen IKS**